

บทที่ 9

อัตราค่าโดยสาร ค่าธรรมเนียม และสิทธิการลดหย่อน

.....

การให้บริการรถสาธารณะเป็นกิจการที่รัฐจะต้องเข้ามาควบคุม และจัดระเบียบ หรือกำกับดูแลในมาตรฐานการให้บริการ ซึ่งการจัดเก็บค่าโดยสารก็เป็นประเด็นหนึ่งที่รัฐต้องทำหน้าที่ควบคุม โดยการกำหนดราคาให้เกิดความเป็นธรรมแก่ประชาชนทั้งสองฝ่าย คือ ประชาชนที่เป็นผู้ประกอบการ ที่ให้บริการ กับประชาชนที่เป็นผู้ใช้บริการ ดังนั้น จึงมีการกำหนดบทความผิดและโทษสำหรับการเรียกเก็บค่าโดยสารไม่ถูกต้องไว้ โดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

ความผิดเกี่ยวกับค่าโดยสารตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์

พระราชบัญญัติรถยนต์ พ.ศ. 2522 มาตรา 66 / 5 บัญญัติว่า “ผู้ใดเรียกเก็บค่าโดยสาร หรือค่าบริการอื่นเกินกว่าอัตราที่กำหนดในกฎกระทรวง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินห้าพันบาท”

อัตราค่าโดยสารรถยนต์สาธารณะ

การกำหนดอัตราค่าโดยสาร และค่าบริการของรถยนต์สาธารณะตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์จะ ถูกกำหนดโดยอาศัยอำนาจตามมาตรา 5 ซึ่งบัญญัติว่า “ให้รัฐมนตรีว่าการกระทรวงคมนาคม รักษาการตามพระราชบัญญัตินี้ และให้มีอำนาจแต่งตั้งนายทะเบียนและผู้ตรวจการกับออกกฎกระทรวง กำหนดในเรื่อง ดังต่อไปนี้

(๑๔) อัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร หรือค่าบริการอื่น สำหรับรถยนต์สาธารณะ และรถจักรยานยนต์สาธารณะ”

กระบวนการการกำหนดอัตราค่าโดยสารของรถยนต์สาธารณะ ตามกฎหมายว่าด้วยรถยนต์ แบ่งเป็น 2 ขั้นตอน คือ

ขั้นตอนแรก เป็นการใช้อำนาจตามมาตรา 5(14) ออกกฎกระทรวงกำหนดอัตราขั้นสูงไว้เพื่อเป็นหลักประกันว่า ภาครัฐจะกำหนดค่าโดยสารจริงได้ไม่เกินกฎกระทรวงนี้ แล้วในกฎกระทรวงนั้นเองจะมีบทบัญญัติให้อำนาจภาครัฐกำหนดอัตราที่ใช้จริงอีกชั้นหนึ่ง

ขั้นตอนที่สอง เป็นขั้นตอนที่รัฐมนตรีออกประกาศกระทรวงเพื่อกำหนดอัตราที่ใช้จัดเก็บจริง

ปัจจุบันมีการกำหนดอัตราค่าโดยสารและค่าบริการสำหรับรถยนต์สาธารณะไว้เพียงรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกิน 7 คนที่ใช้มาตรค่าโดยสาร หรือที่เรียกกันทั่วไปว่า “รถแท็กซี่มิเตอร์” ส่วนรถยนต์สาธารณะอื่น เช่น รถยนต์รับจ้างสามล้อ รถยนต์สี่ล้อเล็กรับจ้าง รถยนต์บริการรถยนต์รับจ้าง(แท็กซี่)ระหว่างจังหวัด เป็นต้น ยังไม่มีการกำหนดอัตราค่าโดยสารแต่อย่างใด อย่างไรก็ตาม ในส่วนที่ทางราชการได้กำหนดค่าโดยสารไว้จะมีรายละเอียด ดังนี้

1.อัตราค่าโดยสารรถยนต์รับจ้างที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร

กระทรวงคมนาคมได้ออกประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารและพื้นที่ที่ต้องใช้มาตรค่าโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI METER) ที่จดทะเบียนในเขตกรุงเทพมหานคร ลงวันที่ 18 มิถุนายน พ.ศ. 2551 กำหนดอัตราค่าจ้างไว้ ดังนี้

1.1 ค่าโดยสารที่เก็บตามมาตรค่าโดยสาร (มิเตอร์) จะคิดตามระยะทาง และเงื่อนไขที่รถติด ดังนี้

ระยะทางกิโลเมตรแรก ค่าโดยสาร 35 บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ 2 ขึ้นไปถึงกิโลเมตรที่ 12 ค่าโดยสารกิโลเมตรละ 5 บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ 12 ขึ้นไปถึงกิโลเมตรที่ 20 ค่าโดยสารกิโลเมตรละ 5.50 บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ 20 ขึ้นไปถึงกิโลเมตรที่ 40 ค่าโดยสารกิโลเมตรละ 6 บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ 40 ขึ้นไปถึงกิโลเมตรที่ 60 ค่าโดยสารกิโลเมตรละ 6.50 บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ 60 ขึ้นไปถึงกิโลเมตรที่ 80 ค่าโดยสารกิโลเมตรละ 7.50 บาท

ระยะทางกิโลเมตรที่ 80 ขึ้นไป ค่าโดยสารกิโลเมตรละ 8.50 บาท

กรณีรถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้เกินกว่า 6 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ค่าโดยสารนาทีละ 1.50 บาท

1.2 อัตราค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นนอกเหนือจากค่าโดยสารที่แสดงในตามมิเตอร์

ในการเดินทางด้วยรถแท็กซี่ นอกจากผู้เดินทางจะต้องค่าโดยสารตามมาตรค่าโดยสาร (มิเตอร์) แล้ว ยังมีค่าใช้จ่ายอีกบางอย่างที่ผู้เดินทางจะต้องจ่ายเพิ่ม เนื่องจากเป็นบริการพิเศษ เช่น การเรียกรถแท็กซี่ให้ไปรับที่บ้าน ซึ่งรถแท็กซี่ต้องมีค่าใช้จ่ายในการเดินทางกลับบ้านผู้โดยสาร หรือ กรณีการจ้างจากภายในสนามบิน ณ จุดที่ได้จัดไว้เป็นการเฉพาะ ซึ่งรถแท็กซี่เหล่านี้ต้องจอดรอผู้โดยสารเป็นเวลาพอสมควร เพื่อรอรับผู้โดยสารตามเที่ยวบินที่จะเข้ามาจอดลงที่สนามบิน เป็นต้น ซึ่งประกาศกระทรวงคมนาคมได้กำหนดไว้ ดังนี้

1.2.1 ค่าเซอร์ชาร์จกรณีที่มีการจ้างผ่านศูนย์บริการสื่อสารของรถแท็กซี่ มีอัตราเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตรค่าโดยสารอีก 20 บาท

1.2.2 ค่าเซอร์ชาร์จกรณีการจ้างจากภายในสนามบิน กรณีการจ้างจากท่าอากาศยานคอนเมืองหรือสุวรรณภูมิ โดยจะต้องเป็นการจ้างจาก ณ จุดที่ท่าอากาศยานได้จัดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เป็นที่รองรับผู้โดยสาร ให้มีอัตราเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตราค่าโดยสารอีก 50 บาท ดังนั้น การเรียก รถใช้รถแท็กซี่นอกเหนือจากจุดดังกล่าว แม้จะอยู่ในสนามบิน ก็ไม่สามารถคิดค่าโดยสารพิเศษได้

2. อัตราค่าโดยสารรถยนต์รับจ้าง (รถแท็กซี่) ที่จดทะเบียนในส่วนภูมิภาค

2.1 รถยนต์รับจ้างที่จดทะเบียนในจังหวัดภูเก็ต กระทรวงคมนาคมได้กำหนดอัตราค่าโดยสารรถยนต์รับจ้าง ที่จดทะเบียนในจังหวัดภูเก็ต ไว้ตาม ประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI METER) ที่จดทะเบียนในจังหวัดภูเก็ต ลงวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ได้กำหนดอัตราค่าจ้างไว้ ดังนี้

(1) ค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร

ระยะทาง 2 กิโลเมตรแรก ค่าโดยสาร 50 บาท

ระยะทางเกินกว่า 2 กิโลเมตร ถึงกิโลเมตรที่ 22 กิโลเมตรละ 7 บาท

ระยะทางเกินกว่า 22 กิโลเมตร ขึ้นไป กิโลเมตรละ 6 บาท

กรณีรถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้เกินกว่า 6 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ค่าโดยสารนาทีละ 1 บาท

(2) ค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร

(2.1) ในกรณีที่มีการใช้เครื่องสื่อสารเรียกรถยนต์รับจ้าง ให้เรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตราค่าโดยสารอีก 20 บาท

(2.2) กรณีการจ้างจากภายในบริเวณท่าอากาศยานภูเก็ต ณ จุดที่ได้จัดไว้เป็นการเฉพาะ ให้เรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตราค่าโดยสารอีก 100 บาท

2.2 รถยนต์รับจ้างที่จดทะเบียนในอำเภอเกาะสมุย จังหวัดสุราษฎร์ธานี

กระทรวงคมนาคมได้กำหนดอัตราค่าโดยสารรถยนต์รับจ้าง ที่จดทะเบียนในจังหวัดภูเก็ต ไว้ตามประกาศกระทรวงคมนาคม เรื่อง กำหนดอัตราค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารสำหรับรถยนต์รับจ้างบรรทุกคนโดยสารไม่เกินเจ็ดคน (TAXI METER) ที่จดทะเบียนในอำเภอเกาะสมุยจังหวัดสุราษฎร์ธานี ลงวันที่ 10 ตุลาคม พ.ศ. 2546 ได้กำหนดอัตราค่าจ้างไว้ ดังนี้

(1) ค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร

ระยะทาง 2 กิโลเมตรแรก ค่าโดยสาร 50 บาท

ระยะทางเกินกว่า 2 กิโลเมตร ถึงกิโลเมตรที่ 10 กิโลเมตรละ 11 บาท

ระยะทางเกินกว่า 10 กิโลเมตร ถึงกิโลเมตรที่ 20 กิโลเมตรละ 9 บาท

ระยะทางเกินกว่า 20 กิโลเมตร ขึ้นไป กิโลเมตรละ 7 บาท

กรณีรถไม่สามารถเคลื่อนที่หรือเดินรถต่อไปได้เกินกว่า 6 กิโลเมตรต่อชั่วโมง ค่าโดยสาร
นาที่ละ 1 บาท

(2) ค่าจ้างที่เพิ่มขึ้นจากค่าจ้างบรรทุกคนโดยสาร ในกรณีที่มีการใช้เครื่องสื่อสารเรียก
รถยนต์รับจ้าง ให้เรียกเก็บค่าจ้างบรรทุกคนโดยสารเพิ่มขึ้นจากที่แสดงไว้ในมาตราค่าโดยสารอีก 20 บาท

ข. ความผิดเกี่ยวกับค่าโดยสารตามกฎหมายว่าด้วยการขนส่งทางบก

การกำหนดอัตราค่าโดยสารรถโดยสารประจำทาง มีวัตถุประสงค์ที่จะคุ้มครองผู้โดยสารให้
ได้รับความเป็นธรรม นอกจากนี้ ยังต้องการให้การกำหนดค่าโดยสารของรถโดยสารประจำทางมี
มาตรฐานเป็นแนวทางที่มีระบบการคิดเดียวกัน ในข้อกฎหมายมีฐานอำนาจกำหนดไว้ใน

มาตรา 31 ความว่า “ในการออกใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทาง ให้นายทะเบียนโดยอนุมัติ
ของคณะกรรมการกำหนดเงื่อนไขไว้ในใบอนุญาตเกี่ยวกับ

(1) จำนวนรถที่ต้องใช้ในการประกอบการขนส่งตามเส้นทางที่ใช้ในการประกอบการขนส่ง

.....

(7) อัตราค่าขนส่งและค่าบริการอย่างอื่นในการขนส่ง

.....

(15) เงื่อนไขอื่นที่กำหนดในกฎกระทรวง

ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งประจำทางต้องจัดให้มีประกาศเงื่อนไขตาม (6) (7) (8) (9)
และ (11) ณ ที่ซึ่งอธิบดีกำหนด”

การเก็บค่าโดยสารเกินราคาที่ราชการกำหนดไว้ ถือเป็นความผิดตามมาตรา 131 ความว่า “ผู้
ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามเงื่อนไขที่กำหนดตาม มาตรา 31 (2) (3) (4) (5) (6)
(7) (8) (9) (10) (11) (12) (13) (14) หรือ (15) หรือในอนุมาตราหนึ่งอนุมาตราใดตามมาตรา 32 มาตรา 33
หรือมาตรา 34 หรือไม่ปฏิบัติตามกฎกระทรวงที่ออกตามมาตรา 35 หรือมาตรา 36 ต้องระวางโทษปรับ
ไม่เกินห้าหมื่นบาท”

การไม่ปิดประกาศอัตราค่าโดยสารไว้ในรถให้ผู้โดยสารเห็นได้ชัดเจน เป็นความผิดตามมาตรา
133 ความว่า “ผู้ได้รับใบอนุญาตประกอบการขนส่งผู้ใดไม่ปฏิบัติตามมาตรา 31 วรรคสอง มาตรา
32 วรรคสอง มาตรา 33 วรรคสอง มาตรา 34 วรรคสอง มาตรา 42 มาตรา ๔๗ หรือ มาตรา 113 วรรค
สอง ต้องระวางโทษปรับไม่เกินหนึ่งพันบาท”

การกำหนดเงื่อนไขการยกเว้นหรือการลดหย่อนค่าโดยสารสำหรับรถโดยสารประจำทางของ คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง

ก่อนอื่นต้องทำความเข้าใจในเงินที่ผู้โดยสารต้องจ่ายไปในการซื้อตั๋วรถโดยสารนั้น ไม่ใช่ค่าโดยสารทั้งหมด ประกอบด้วยค่าใช้จ่าย 2 ส่วน คือ

- 1) ค่าโดยสาร เป็นเงินที่คิดจากระยะทางในการเดินทาง
- 2) ค่าบริการอย่างอื่น (เดิมเรียกค่าธรรมเนียม) เป็นเงินที่คิดเพิ่มจากบริการที่สูงขึ้นหรือความสะดวกสบายที่มีเพิ่มขึ้นจากมาตรฐานปกติ เช่น การมีเครื่องปรับอากาศ การมีห้องสุขา การมีที่เบาะโดยสารกว้างทำให้นั่งสบาย การมีอาหารและเครื่องดื่มบริการ จุดจอดรถน้อยลดการเสียเวลาฝ่าห่ม เป็นต้น

เฉพาะค่าโดยสารเท่านั้นที่จะมีการลดหย่อนได้ ส่วนค่าบริการอย่างอื่น (ค่าธรรมเนียม) ไม่มีการลดหย่อน

เนื่องจากอัตราค่าโดยสารของรถโดยสารประจำทางทั่วประเทศมีจำนวนมาก และมีการปรับปรุงอยู่เรื่อยๆ จึงไม่เหมาะที่จะนำมาไว้ในหนังสือนี้ แต่อย่างไรก็ตาม การยกเว้นหรือการลดหย่อนค่าโดยสารให้แก่ผู้โดยสารบางประเภท มีการเปลี่ยนแปลงน้อยมากและมีปัญหาในทางปฏิบัติให้ผู้ตรวจการได้พบอยู่เป็นประจำ โดยจะได้รับข้อร้องเรียนจากผู้โดยสารบางประเภทว่า พนักงานขายตั๋วเต็มราคา ไม่ได้ลดหย่อนให้ตามสิทธิที่ผู้ร้องเรียนมี ดังนั้น จึงขอเสนอเงื่อนไขการยกเว้น หรือการลดหย่อนค่าโดยสารสำหรับรถโดยสารประจำทางของคณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง มาลงพิมพ์ไว้ เพื่อผู้ตรวจการจะได้ใช้ในการปฏิบัติงาน ดังนี้

1. เส้นทางในเขตกรุงเทพมหานคร

รถโดยสารธรรมดา หมวด 1 และหมวด 4

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ 13/2549 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2549 และครั้งที่ 14/2549 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2549 ได้มีมติอนุมัติให้ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าโดยสารรถโดยสารประจำทาง หมวด 1 และหมวด 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ก. ผู้ได้รับการยกเว้นค่าโดยสาร

1. ผู้ตรวจการขนส่ง
2. พระภิกษุ สามเณร
3. บุรุษไปรษณีย์ในเครื่องแบบ
4. ผู้ถือบัตรอนุญาตของผู้ประกอบการขนส่ง
5. ผู้ถือบัตรหรือเหรียญตราของทางราชการที่มีระเบียบระบุไว้ว่า มีสิทธิได้รับยกเว้นค่าโดยสารรถโดยสารประจำทาง

ข. ผู้ได้รับการลดหย่อนค่าโดยสารครึ่งราคา

1. คนตาบอดที่มีหนังสือรับรองของสมาคมคนตาบอด
2. ทหาร ตำรวจ ในเครื่องแบบ
3. ผู้ถือบัตรหรือเหรียญตราของทางราชการที่มีระเบียบระบุไว้ว่า มีสิทธิได้รับการลดหย่อนค่าโดยสารประจำทางครึ่งราคา เสียค่าโดยสารครึ่งราคา ดังนี้
 - ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญชัยสมรภูมิและทายาท
 - ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป
 - ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญราชการชายแดน
 - ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญพิทักษ์เสรีชน
 - ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1 บัตรชั้นที่ 2 บัตรชั้นที่ 3 และบัตรชั้นที่ 4
 - ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึก บัตรชั้นที่ 1
 - ผู้ถือสมุดคู่มือประจำตัวครอบครัวทหาร และเจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการสนาม กรณีไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป กรณีพิพาทกับอินโดจีน กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพากรณีสงครามเกาหลี และกรณีสงครามเวียดนาม
 - ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1
4. ผู้สูงอายุแสดงบัตรประจำตัวประชาชนเมื่อมาใช้บริการรถโดยสารประจำทางระหว่างเวลา 09.30 น. – 15.00 น.

ค. ราคาบัตรเดือนสำหรับนักเรียน นิสิต นักศึกษา

1. นักเรียนในเครื่องแบบ ตั้งแต่ชั้น ม.3 ลงมา ให้เสียค่าโดยสาร 1 ใน 3 ของค่าโดยสารปกติ โดยให้ซื้อบัตรเดือนในอัตราค่าโดยสารที่ขั้วเดียว คุณด้วย 44 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันเสาร์และอาทิตย์ หรือคุณด้วย 52 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันอาทิตย์ ไป 1 เที่ยว กลับ 1 เที่ยว ต่อวัน เศษของเดือนให้คำนวณตามส่วน
2. นักเรียนในเครื่องแบบ ตั้งแต่ ม.4 ขึ้นไป นิสิต นักศึกษา ในเครื่องแบบหรือแสดงบัตรโดยใช้บัตรเดือนให้เสียค่าโดยสาร 2 ใน 3 และให้ใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับบัตรเดือนตามข้อ 1.
3. ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1 บัตรชั้นที่ 2 บัตรชั้นที่ 3 และบัตรชั้นที่ 4
4. ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึก บัตรชั้นที่ 1
5. ผู้ถือสมุดคู่มือประจำตัวครอบครัวทหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการสนาม กรณีไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป กรณีพิพาทกับอินโดจีน กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา กรณีสงครามเกาหลี และกรณีสงครามเวียดนาม
6. ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึกนอกประจำทาง บัตรชั้นที่ 1

7. ผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 แสดงบัตรประจำตัวประชาชน
เมื่อมาใช้บริการรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพและรถของผู้ประกอบการที่
เดินรถร่วมกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ระหว่างเวลา 09.30 น. – 15.00 น. (เวลาขึ้นรถ)

โดยให้เสียค่าโดยสารครั้งราคารวมค่าธรรมเนียมรถปรับอากาศ ตามอัตราที่
คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดไว้ ดังนี้

ค่าโดยสารรวมค่าธรรมเนียม (บาท)	ค่าโดยสารครั้งราคารวมค่าธรรมเนียม (บาท)
12	8
14	10
16	11
18	13
20	14

รถโดยสารปรับอากาศ (ชนิด EURO) หมวด 1

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ 14/2549 เมื่อวันที่
27 กรกฎาคม 2549 ได้มีมติอนุมัติให้ลดหย่อนค่าโดยสารรถโดยสารปรับอากาศ (ชนิด EURO) หมวด
1 ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

ค่าโดยสารรวมค่าธรรมเนียม (บาท)	ค่าโดยสารครั้งราคารวมค่าธรรมเนียม (บาท)
12	8
14	10
16	11
18	13
20	14

การลดหย่อนค่าโดยสารสำหรับผู้สูงอายุ

ผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 แสดงบัตรประจำตัวประชาชนเมื่อมาใช้
บริการรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพมหานครและรถของผู้ประกอบการที่
เดินรถร่วมกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ระหว่างเวลา 09.30 น. – 15.00 น. (เวลาขึ้นรถ)

มีสิทธิได้รับการลดค่าโดยสารรถโดยสารประจำทางครั้งราคา โดยให้เสียค่าโดยสารครั้งราคารวมค่าธรรมเนียมรถปรับอากาศ ตามอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดไว้ ดังนี้

ค่าโดยสารรวมค่าธรรมเนียม (บาท)	ค่าโดยสารครั้งราคารวม ค่าธรรมเนียม (บาท)
13	9
15	11
17	12
19	13
21	15
23	16
25	18

รถโดยสารปรับอากาศ หมวด 4

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ 13/2549 เมื่อวันที่ 18 กรกฎาคม 2549 และครั้งที่ 14 / 2549 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2549 ได้มีมติอนุมัติให้ลดหย่อนค่าโดยสารปรับอากาศ หมวด 4 ในเขตกรุงเทพมหานคร ดังนี้

บุคคลต่อไปนี้ได้รับการลดหย่อนค่าโดยสาร

1. ผู้ซื้อตั๋วเดือนได้รับการลดหย่อนค่าโดยสารร้อยละ 20 ของค่าโดยสารเที่ยวเดียวคูณด้วย 44 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันเสาร์และวันอาทิตย์ หรือคูณด้วย 52 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันอาทิตย์ เศษของค่าโดยสารที่ไม่ครบบาทให้ปัดขึ้นเป็น 1 บาท

2. ผู้ถือบัตรหรือเหรียญตราของทางราชการที่มีระเบียบระบุไว้ว่า มีสิทธิได้รับการลดค่าโดยสารรถโดยสารประจำทางครั้งราคา เสียค่าโดยสารครั้งราคา ได้แก่

2.1 ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญชัยสมรภูมิและทายาท

2.2 ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป

2.3 ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญราชการชายแดน

2.4 ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญพิทักษ์เสรีชน

2.5 ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1 บัตรชั้นที่ 2 บัตรชั้น

ที่ 3 และบัตรชั้นที่ 4

2.6 ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึก บัตรชั้นที่ 1

2.7 ผู้ถือสมุดคู่มือประจำตัวครอบครัวทหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการสนามกรณีไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป กรณีพิพาทกับอินโดจีน กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา กรณีสงครามเกาหลี และกรณีสงครามเวียดนาม

2.8 ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1

2.9 ผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ. 2546 แสดงบัตรประจำตัวประชาชนเมื่อมาใช้บริการรถโดยสารประจำทางขององค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพและรถของผู้ประกอบการที่เดินรถร่วมกับองค์การขนส่งมวลชนกรุงเทพ ระหว่างเวลา 09.30 น. – 15.00 น. (เวลาขึ้นรถ)

โดยให้เสียค่าโดยสารครั้งแรกรวมค่าธรรมเนียมรถปรับอากาศ ตามอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกำหนดไว้ ดังนี้

ค่าโดยสารรวมค่าธรรมเนียม (บาท)	ค่าโดยสารครั้งแรกรวมค่าธรรมเนียม (บาท)
10	7
12	8
14	10
16	11
18	13

2. เส้นทางในส่วนภูมิภาค

รถโดยสารธรรมดา หมวด 1

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ 6/2535 เมื่อวันที่ 17 มีนาคม 2535 อนุมัติให้ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าโดยสารรถโดยสารประจำทาง หมวด 1 ในส่วนภูมิภาค ดังนี้

ก. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการลดค่าโดยสาร

1. นักเรียนในเครื่องแบบตั้งแต่ชั้น ม.3 ลงมาให้เสียค่าโดยสารครั้งแรกรวมค่าโดยสารปรับอากาศ โดยไม่ต้องซื้อบัตรเดือน

2. นักเรียนในเครื่องแบบตั้งแต่ชั้น ม.3 ลงมาให้เสียค่าโดยสาร 1 ใน 3 ของค่าโดยสารปกติ โดยซื้อบัตรเดือนในอัตราค่าโดยสารเที่ยวเดียวคูณด้วย 44 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวม

วันเสาร์และวันอาทิตย์ หรือคูณด้วย 52 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันอาทิตย์ ไป 1 เทียว กลับ 1 เทียว ต่อวัน เศษของเดือนให้คำนวณตามส่วน

3. นักเรียนในเครื่องแบบตั้งแต่ชั้น ม.4 ขึ้นไป นิสิต นักศึกษา ในเครื่องแบบ หรือแสดงบัตรโดยใช้บัตรเดือน ให้เสียค่าโดยสาร 2 ใน 3 และให้ใช้หลักเกณฑ์เกี่ยวกับบัตรเดือนตามข้อ 2

4. ทหาร ตำรวจ ต่ำกว่าชั้นสัญญาบัตรในเครื่องแบบให้เสียค่าโดยสาร 1 ใน 3

5. ผู้ถือบัตรหรือเหรียญตราของทางราชการที่มีระเบียบระบุไว้ว่า มีสิทธิได้รับการลดค่าโดยสารรถโดยสารประจำทางครั้งราคา ให้เสียค่าโดยสารครั้งราคาประกอบด้วย

- ผู้ถือบัตรประจำตัวหรือเหรียญสมรภูมิและทายาท
- ผู้ถือบัตรประจำตัวหรืองานพระราชสงครามในทวีปยุโรป
- ผู้ถือบัตรประจำตัวหรือราชการชายแดน
- ผู้ถือบัตรประจำตัวหรือพิทักษ์เสรีชน
- ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1 บัตรชั้นที่ 2 บัตรชั้นที่ 3 และบัตรชั้นที่ 4

6. พระภิกษุ สามเณร และคนตาบอดที่มีหนังสือรับรองจากสมาคมคนตาบอดให้เสียค่าโดยสารครั้งราคา

ข. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นค่าโดยสาร

1. ผู้ตรวจการขนส่ง
2. บุรุษไปรษณีย์ในเครื่องแบบ
3. ผู้ถือบัตรอนุญาตของผู้ประกอบการขนส่ง
4. ผู้ถือบัตรหรือเหรียญตราของทางราชการที่มีระเบียบระบุไว้ว่า มีสิทธิได้รับการยกเว้นค่าโดยสารรถโดยสารประจำทาง

รถโดยสารปรับอากาศ หมวด 1

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ 10/2534 เมื่อวันที่ 4 มิถุนายน 2534 และครั้งที่ 14/2546 เมื่อวันที่ 21 กันยายน 2536 อนุมัติให้ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าโดยสารรถโดยสารประจำทาง หมวด 1 ในส่วนภูมิภาค ดังนี้

ก. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นค่าโดยสาร

1. ผู้ตรวจการ
2. ผู้ถือบัตรอนุญาตของผู้ประกอบการขนส่ง

ข. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการลดค่าโดยสาร

1. ผู้ซื้อตั๋วเดือนได้รับการลดค่าโดยสารร้อยละ 20 ของค่าโดยสารเที่ยวเดียวคูณด้วย 44 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันเสาร์และวันอาทิตย์ หรือคูณด้วย 52 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันอาทิตย์ เศษของค่าโดยสารที่ไม่ครบบาทให้ปัดขึ้นเป็น 1 บาท

2. ผู้ถือบัตรหรือเหรียญตราของทางราชการที่มีระเบียบระบุไว้ว่า มีสิทธิได้รับการลดค่าโดยสารรถโดยสารประจำทางครั้งราคา เสียค่าโดยสารครั้งราคา ได้แก่

- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญชัยสมรภูมิและทายาท
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญราชการชายแดน
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญพิทักษ์เสรีชน
- ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1 บัตรชั้นที่ 2 บัตรชั้นที่ 3 และบัตรชั้นที่ 4

โดยให้เสียค่าโดยสารครั้งราคารวมค่าธรรมเนียมรถปรับอากาศ ตามอัตราที่คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลางกำหนดไว้ ดังนี้

ค่าโดยสารรวมค่าธรรมเนียม (บาท)	ค่าโดยสารครั้งราคารวมค่าธรรมเนียม (บาท)
5	3
6	4
7-8	5
9-10	6
11	7
12-13	8
14	9
15	10

ค. ผู้ซื้อบัตรโดยสารที่กำหนดให้ใช้เดินทางได้ไม่น้อยกว่า 1 เดือน และไม่เกิน 3 เดือน ให้กำหนดอัตราส่วนลดค่าโดยสารชั้นสูง ดังนี้

- บัตรโดยสาร 1 เดือน ส่วนลดไม่เกินร้อยละ 15
- บัตรโดยสาร 2 เดือน ส่วนลดไม่เกินร้อยละ 20
- บัตรโดยสาร 3 เดือน ส่วนลดไม่เกินร้อยละ 25

3. เส้นทาง หมวด 2 และหมวด 3

คณะกรรมการควบคุมการขนส่งทางบกกลาง ในการประชุมครั้งที่ 4/2549 เมื่อวันที่ 1 กุมภาพันธ์ 2549 และครั้งที่ 14/2549 เมื่อวันที่ 27 กรกฎาคม 2549 อนุมัติให้ยกเว้นหรือลดหย่อนค่าโดยสารรถโดยสารประจำทาง หมวด 2 และหมวด 3 ดังนี้

เส้นทางที่มีระยะทางไม่เกิน 100 กิโลเมตร

ก. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการลดหย่อนค่าโดยสาร

1. นักเรียนในเครื่องบินตั้งแต่ชั้น ม.3 ลงมาเสียค่าโดยสาร 1 ใน 3 โดยซื้อบัตรเดือนในอัตราค่าโดยสารเที่ยวเดียวคูณด้วย 44 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันเสาร์และวันอาทิตย์ หรือคูณด้วย 52 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันอาทิตย์ไป 1 เที่ยว และกลับ 1 เที่ยวต่อวัน เศษของเดือนให้คำนวณตามส่วน

2. นักเรียนตั้งแต่ชั้น ม.4 ขึ้นไป นิสิต นักศึกษาในเครื่องบินหรือแสดงบัตรประจำตัวเสียค่าโดยสาร 2 ใน 3 โดยซื้อบัตรเดือนในอัตราค่าโดยสารเที่ยวเดียวคูณด้วย 44 หรือ 52 แล้วแต่กรณี ใช้โดยสารไป 1 เที่ยว กลับ 1 เที่ยวต่อวัน เศษของเดือนให้คำนวณตามส่วน

3. ทหาร ตำรวจ ในเครื่องบินเสียค่าโดยสาร 1 ใน 3

4. ผู้ซื้อตั๋วไปกลับภายใน 7 วัน ใช้เฉพาะการโดยสารระยะไกลซึ่งค่าโดยสารเที่ยว ผู้ซื้อตั๋วไปกลับภายใน 7 วัน ใช้เฉพาะการโดยสารระยะไกลซึ่งค่าโดยสารของค่าโดยสารเต็มราคา เศษของค่าโดยสารที่ไม่ครบบาทให้ปัดขึ้นเป็น 1 บาท

5. ผู้ซื้อบัตรเดือนลดค่าโดยสารให้ร้อยละ 20 ของค่าโดยสารเที่ยวเดียวคูณด้วย 44 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันเสาร์และอาทิตย์ หรือคูณด้วย 52 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันอาทิตย์ เศษของค่าโดยสารที่ไม่ครบบาทให้ปัดขึ้นเป็น 1 บาท

6. พระภิกษุ สามเณร และเด็ก ที่มีความสูงไม่เกิน 130 ซม. เสียค่าโดยสารครึ่งราคา

7. คนตาบอดที่มีหนังสือรับรองจากสมาคมคนตาบอด เสียค่าโดยสารครึ่งราคา

8. ผู้ถือบัตรหรือเหรียญตราของทางราชการที่มีระเบียบระบุไว้ว่า มีสิทธิได้รับการลดค่าโดยสารรถโดยสารประจำทางครึ่งราคา เสียค่าโดยสารครึ่งราคาประกอบด้วย

- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญสมรภูมิและทายาท
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญราชการชายแดน
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญพิทักษ์เสรีชน

- ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1 บัตรชั้นที่ 2 บัตรชั้นที่ 3 และบัตรชั้นที่ 4

สำหรับผู้ถือบัตรและสมุดคู่มือต่อไปนี้ มีสิทธิได้รับการลดหย่อนค่าโดยสารครึ่งราคา เฉพาะการโดยสารรถโดยสารประจำทางของบริษัทขนส่ง จำกัดและรถร่วมบริหาร เท่านั้น

- ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึก บัตรชั้นที่ 1
- ผู้ถือสมุดคู่มือประจำตัวครอบครัวทหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการสนามกรณีไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป กรณีพิพาทกับอินโดจีน กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา กรณีสงครามเกาหลี และกรณีสงครามเวียดนาม

- ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1

9. พนักงานของผู้ประกอบการขนส่งโดยแสดงบัตรประจำตัวเสียค่าโดยสารครึ่งราคา

10. ผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติผู้สูงอายุ พ.ศ.2546 ให้ลดค่าโดยสารไม่น้อยกว่าร้อยละ 50 เฉพาะรถของบริษัทขนส่ง จำกัด ไม่รวมรถของผู้ประกอบการที่ร่วมเดินรถกับบริษัทขนส่ง จำกัด

ข. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นค่าโดยสาร

1. ผู้ตรวจการ
2. ผู้ถือบัตรอนุญาตของผู้ประกอบการเส้นทางที่มีระยะทางเกิน 100 กิโลเมตร

ก. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการลดค่าโดยสารครึ่งราคา

1. นักเรียนสามัญในเครื่องบินตั้งแต่ชั้น ม. 3 ลงมา
2. พระภิกษุ สามเณร
3. เด็กที่มีความสูงไม่เกิน 130 ซม.
4. คนตาบอดที่มีหนังสือรับรองจากสมาคมคนตาบอด
5. ผู้ถือบัตรหรือเหรียญตราของทางราชการที่มีระเบียบระบุไว้ว่า มีสิทธิได้รับการลดค่าโดยสารรถโดยสารประจำทางครึ่งราคา ประกอบด้วย

การลดค่าโดยสารรถโดยสารประจำทางครึ่งราคา ประกอบด้วย

- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญสมรภูมิและทายาท
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญราชการชายแดน
- ผู้ถือบัตรประจำตัวเหรียญพิทักษ์เสรีชน
- ผู้ถือบัตรประจำตัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1 บัตรชั้นที่ 2 บัตรชั้นที่ 3 และบัตรชั้นที่ 4

สำหรับผู้ถือบัตรและสมุดคู่มือต่อไปนี้มีสิทธิได้รับการลดหย่อนค่าโดยสาร
ครั้งราคา เฉพาะการโดยสารรถโดยสารประจำทางของบริษัทขนส่ง จำกัด และรถร่วมบริการ เท่านั้น

- ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึก บัตรชั้นที่ 1

- ผู้ถือสมุดคู่มือประจำตัวครอบครัวทหารและเจ้าหน้าที่ปฏิบัติราชการสนาม
กรณีไปทำการรบในงานพระราชสงครามในทวีปยุโรป กรณีพิพาทกับอินโดจีน กรณีสงครามมหาเอเชียบูรพา กรณีสงครามเกาหลี และกรณีสงครามเวียดนาม

- ผู้ถือบัตรประจำตัวครอบครัวทหารผ่านศึกนอกประจำการ บัตรชั้นที่ 1

ข. ทหาร ตำรวจ ในเครื่องแบบ เสียค่าโดยสาร 1 ใน 3

ค. ผู้ซื้อตั๋วไปกลับภายใน 7 วัน ใช้เฉพาะการโดยสารระยะไกล ซึ่งค่าโดยสาร
เที่ยวเดียวไม่ต่ำกว่า 5 บาท ลดค่าโดยสารให้ร้อยละ 10 ของค่าโดยสารเต็มรา เศษของค่าโดยสารที่ไม่
ครบบาทให้ปัดขึ้นเป็น 1 บาท

ง. ผู้ซื้อบัตรเดือน ลดค่าโดยสารให้ร้อยละ 20 ของค่าโดยสารเที่ยวเดียว คุณด้วย
44 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวมวันเสาร์ และวันอาทิตย์หรือคุณด้วย 52 สำหรับการโดยสารที่ไม่รวม
วันอาทิตย์ เศษของค่าโดยสารที่ไม่ครบบาทให้ปัดขึ้นเป็น 1 บาท

จ. ผู้สูงอายุตามพระราชบัญญัติสูงอายุ พ.ศ. 2546 ให้ลดค่าโดยสารไม่น้อยกว่า
ร้อยละ 50 เฉพาะรถของบริษัทขนส่ง จำกัด ไม่รวมรถของผู้ประกอบการที่ร่วมเดินรถกับบริษัทขนส่ง
จำกัด

ฉ. บุคคลต่อไปนี้ได้รับการยกเว้นค่าโดยสาร

1. ผู้ตรวจการ

2. ผู้ถือบัตรอนุญาตของผู้ประกอบการ

.....